ԹՅԱՆՈՒԵՐՈՒԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 1438 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ — 20 — ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ — 1873

ԲԱԺԱՆՈՐԴ

Տարեկան գին ի Պոլսոյ համար 180 ղր.
» Գաւառաց » 10 Մէճ.
Վեցամսեայ ի Պոլսոյ » 90 ղր.
» Գաւառաց » 5 Մէճ.
Իւրաքանչիւր թերթի գին 50 փր.
[illegible]

ՄԱՍԻՍ

ԼՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԴԱՑՄԱՆՔ

[illegible]

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 20 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Փարիզ 30 Նոյեմ.

Հանրապետութեան նախագահին հրամանագրով 18 զօրաբանակ կը սահմանուի Գաղղիոյ հողին 18 երկրական բաժիններուն մէջ։ Այս զօրաբանակներն 144 հետևակազօրք, 70 հեծելազօրք և 38 թնդանօթաձիգ գունդեր պիտի կազմեն։

Զօրաբանակաց հրամանատարութիւնը [illegible] պիտի յանձնուի։

Նոր Եորք 29 Նոյեմ.

[illegible]

Վիեննա 30 Նոյեմ.

[illegible]

Լոնտրա 29 Նոյեմ.

[illegible]

Համպուրկ 29 Նոյեմ.

[illegible]

Բերլին 29 Նոյեմ.

[illegible]

Փարիզ 30 Նոյեմ.

[illegible]

Նիւ-Եորք 28 Նոյեմ.

[illegible]

Լոնտրա 1 Դեկտ.

Օսմ. Թոփ. 49 13/16
փոխ 1869 59 1/8
» 1871 67 1/16
» 1872 82 — 49 1/4
Անգլ. Գոնս. 92 7/16
Ամերիկ. 24 1/2
Իտալ. 54—36

Լիվերպուլ 30 Նոյեմ.

Բամպակ Մ. Ն. 9 1/4
Վաճառած 12000 հակ

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

[illegible]

Բոլոր այս թիւերէն որոշուի թէ [illegible]

[illegible]

Թուրքիոյ երկաթուղեաց բաժիններուն 22րդ վիճակահանութիւնն երէկ կատարուեցաւ, շահեկան թիւերը պարզ են չահեցան։

Թիւ	Դրամք	Թիւ	Դրամք
1506891	300000	1300561	1000
168430	25000	440513	»
772431	10000	1339463	»
802879	»	1524261	»
1345926	2000	1960590	»
1777893	»	1031837	»
795941	»	1526312	»
1445637	»	1445656	»
1532680	»	1960588	»
1170101	»	1399698	»
556103	1250	1596894	»
1662875	»	917208	»
691837	»	1300563	»
1777893	»	201974	»
143184	»	1091390	»
114275	»	1010461	»
991394	»	1662874	»
1808136	»	556192	»
1206158	»	1010464	»
1418170	»	1010465	»
746738	»	1439451	»
61345	»	1102363	»
1908708	1000	47726	»
917207	»	1662871	»
772432	»	996558	»

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ
[illegible]

19 Նոյեմ. [illegible]
20 Նոյեմ. [illegible]
բացուեցաւ 53, 3
Կէս օր 55
Ի Փարիզ 19 Նոյեմ.
[illegible] 10, 4
Թրքական » » Օսմ. 13,30
Թրքական [illegible] 3,70
Երկաթուղեաց հին Ֆր. 144
նոր 80 1/2
Փոխ. 1863 » 344
» 1865 » » 351
» 1869 » » 312
» 1872 » » 83
Թրամուէյ Օսմ. 12.

ԱԶԳԱՅԻՆ

[illegible]

[illegible]

բանութեանց մէջ կը բորբոքին և ներսդ գունդակ կալցն»։

Այս անտանելի հրապարակային խօսքերութիւնը, մանաւանդ բարբառական ստորոգութիւնն մը՝ «որ ազգասէր և եղբայրսէր երեսփոխանն մեր կը համարձակի։ Մեք մեր խօսքը նախ Գիւանին ուղղելով կը հարցնենք թէ անանկ բռնութիւն մը կամ ճնշում մը տեղի ունեցա՞ւ․ եթէ ունեցաւ, ինչո՞ւ համար այդ մէկ քանի անձինքն օրինաց խառնակութեան չյանձնեց․ մի՞թէ Գիւանին պաշտօնական պարտաւորութիւնը չէ՞ր։ Ըսենք թէ Գիւանը գիտնալով ալ գոցեց այդ ճնշման և բռնութեան․ բայց ինչո՞ւ համար այն 51 երեսփոխաններն հոն յանուն Ժողովոյն չբողոքեցին Գիւանին, եթէ բռնքեցին և Գիւանը կարևորութիւն չտուաւ, Գիւանը յարմարէր յանցաւոր է․ իսկ եթէ չբողոքեցին և հիմա Զօյիկեանց բերնով ճնշում կոյ, բռնութիւն կայ» կաղադաբին, թող ներուի մեզ ըսել որ եթէ իրօք առանց ճնշում մը կամ բռնութիւն մը տեղի ունեցած է, հեղինակները բուն իսկ իրենք են․ վասն զի երենցմէ զատ ուրիշ և ոչ մէկն առանձ ճնշում և բռնութիւն չէ տեսած և առանձ ազգային յարաբերութիւն մը չէ բրած։

Իսկ եթէ առանց բռնութիւն և ճնշում տեղի չունեցաւ և Զօյիկեանք այդ վերջէ հաստատմանց կուզեն ազգային գերագոյն իշխանութիւն և Ազգին անդամասերով Գիւանին անհարմարութեան պարտաւորութիւնն է ՚ի պաշտօնէ զայն մերժել․ որով թէ ազգին պատիւր պաշտպանած կըլլայ և թէ իր պաշտօնական ձեռնհասութիւնը։

Մեք երբէք չենք յուսար որ այդ 51 երեսփոխանք Զօյիկեանց նպատակին ծառայեն․ որովհետև առով ոչ միայն իրենց քուէին և ազգին պատուոյն հետ չարաչար փորած կըլլան, այլ և Զօյիկեանց կոյր գործիքներն եղած կը համարուին․ և հետևաբար Ազգին իրաւունք կուտան իրենց անկեղծութեան վրայ կասկածելու։

Բայց թէ այս ճնշման բաւքն հեղինակն ո՞վ է, (ներկայ պարագայից մէջ ըսել կուզենք), ո՞ւսկից ծագում առած է, առաջին անգամ որո՞ւ բերնէն ելած է այդ անխորհուրդ բառն, և թէ ամենի ունէ՞ր —Պատմենք։

Ընդհ. Ժողովոյ 63րդ նստին մէջ երբ Աստնապէտ էֆէնտին պատգամաւորութեան առաջարկութիւնը քըւէի դնելով (տես Աստն. Նիստ 63. երես 936) ժեծամասնութեամբ ընդունուեցաւ․ Պէկեան թադէոս էֆէնտին բաւ թէ ճնշման ներքև քուէի դրուեցաւ․ Բայց ո՞վ ճնշեց․ զո՞վ ճնշեց, ոչ ոք գիտէ։ Մինչդեռ առանց բանաւոր պատճառի Պէկեան էֆէնտին առանձ յայտարարութիւն մը կընէ յանուն Ընդհ. Ժողովոյ, առիթ կուտայ մեզ կասկածելու թէ իր այդ վարմունքն սկիզբէն պատրաստուած մեքենայութեան մ՚արդիւնքն եղած ըլլայ։

Այս անպատեհ յայտարարութիւնը անմիջապէս հերքեց Մատթէոսեան էֆէնտին արդար ցասմամբ գոչելով․ «ես ալ կը բողոքեմ որ թէ հըրաժարականիդ՝ այլ ցուցուցած պատճառիդ համար»։ Այս առակ բողոք մը յայտնի կը ռեսնուի, թէ Մատթէոսեան էֆէնտի ամենայն արիութեամբ և աշալրջութեամբ այդ ճնշման բառին տակ ծածկուած դաւը նշմարեց, և մէկ խօսքով առանձին առաջ նշանակեց։

Բայց Պէկեանի վրայ ճնշում ո՞վ բանեցաւ։

Ամենուն գիտցած բանն է որ Պէկեան էֆէնտի այն նստին մէջ ամենէն շատ խօսեցաւ, և ամէն ուզածը խօսեցաւ, ինչպէս որ այն օրուան ատենագրութիւնը կենդանի կերպով կը համառօտէ զայս։ Եթէ Պէկեան էֆէնտի իւր խօսած ժամանակին անդամ մ՚ընդմիջեցաւ, անոր ալ պատճառն իւր անխորհուրդ և գըրգռիչ խօսքերն եղան, և ընդմիջողն ալ ոչ թէ ժողովուրդն՝ այլ երեսփոխաններն էին, և ատենադրութեան մէջ ալ այնպէս նշանակուած է․ «Այս միջոցին ատենապետը (Պէկեան էֆէնտի) կընդմիջուի երեսփոխաններէն»։

Եթէ այս ընդմիջումը ճնշում և բռնութիւն կենթադրէ, ըսել է որ Պէկեան էֆէնտիի վրայ ճնշում և բռնութիւն բանեցնողը նոյն իսկ երեսփոխանական ժողովն եղած է և ոչ թէ ժողովուրդը կամ ժողովրդեան մէկ մասն, ինչպէս որ կընեյնել կաշխատին․․․։ Եւ եթէ այս ճնշումէն գանգատ կը հեռէր, ուրեմն ժողովոյն գանձերն ու միայն ժողովրդեան դէմ՚ գոցելու է, այլ ամբողջ երեսփոխանութիւնը գասը համբերու է, որպէս զի Պէկեան էֆէնտի առանձին ճնշում և բռնութիւն բանեցնող չըլլայ իր վրայ, և հետևաբար կարգադրուաց ազատութեամբ ուզածին պէս բորբոքել և խօսի մըտօք ընդ. օգս փճացմանը։ Բայց հըրաժարելու ըլլալով, այս ալ չկրնար ըսել դ. ժխոզդողան։

Այս գիտողութիւնները Գիւանին ուշադրութեանը յանձնելով կաւաջարկենք որ նախ այդ ճնշման բառն ՚ի պաշտօնէ մերժէ կամ հաստատէ․ երկրորդ՝ գանգատ նաև համար բանաւոր պատճառ մը ցոյց տայ, որպէս զի թէ իւր, թէ Ընդհ. Ժողովոյ և թէ Ազգին պատիւն անաղարտ մնայ։

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎՈՅ ԴԻՒԱՆԸ

Շատ ցերեկներ գիշեր եղան և շատ գիշերներ ցերեկ․ բայց Ընդհ. Ժողովոյ գիւանը ուր որ էր՝ դեռ հոն է 51 երեսփոխանաց յարուցած խնդրոյն նկատմամբ, և բաժնուա նայելով դեռ համաձայնութեան եղանակ չկայ գիւանի անդամոց մէջ․ Բանի մը նիստ դրհուած է տեղւոյն խնդրոյ․ Գիւանի անդամներէն մին կուզէ որ առանց ատեանի ունկնդիր չընդունուի․ Շատ բարի․ բայց գիտնալ պէտք է թէ ինչո՞ւ Ներողին մէջ այդ միջոցն ՚ի գործ կը դըրուի․ Ցայտնի է որ մեզնէ զատ ամէն ազգաց մէջ Երեսփ. ժողովներն յաճախ ժողովականք ունին, որ ընդհանրապէս երեք մասի բաժնուած է․ մէկը՝ որուն՝ երեսփոխանաց յատկացած է, որ իւրաքանչիւր երեսփոխան իւր նստարանն ու գըրքոյն ունի․ երկրորդը՝ այսինքն վերնայարկներէն մէկը՝ դիւանական պաշտօնէից, խմբագրաց և այլն․ իսկ երրորդը՝ ժողովրդեան։ Ցայտնի է նոյնպէս թէ մեզնէ զատ ամէն սահմանադրական ազգաց մէջ ճշդութիւնը կը յարգուի․ ուստի և կանխաւ հաշիւ կըրնան թէ երեսփոխանական ժողովին յատկացած չէնքը քանի մարդ կարող է պարունակել, և անոր համեմատ մարդ կը թողուն ներս։ Իւրաքանչիւր երեսփոխան երկու ունկնդիր հրաւիրելու իրաւունք ունի, այսինքն երկու տոմսակ կ՚առնէ դիւանէն*․ Ցանցհայ ատեանները այ ժողովոյ բացուելէն քանի մը ժամ առաջ կ՚ելլին տրուել անոնք, այսինքն՝ առանց ծննդեան վկայական կամ

* Առաջարկողներ կան որ իւրաքանչիւր երեսփոխանի առանձ առանձ սպասի իւր

անցագիր պաշտօնէից, այսինքն առանց հարցափորձ ընելու թէ ունկնդիր ըլլալ ուզողը ազգային է թէ օտարազգի, թուլամորթ՞ է թէ անպանաւոր, ազգա՞ւոր է թէ հաբուստ, պատրիարքակա՞ն է թէ կաթողիկոսական և այլն, և այլն։ Երբ ատեանները սպառին, ամենայ տուողը կը յայտնէ թէ ալ տեղ չկայ, և եթէ ոտքջան են, մարդասիրութեամբ խորհուրդ կուտայ որ յաջորդ նիստին հրամմեն և այս ինչ ժամուն, այսինքն կանուխկէկ․ Տօմսակի խնդրոյն համար այսչափ։ Վասն զի գիտենք որ Գիւանին Ալեք․ անդամներն այս կէտերուն քաջահմուտ են։

Ուսկոյն տեղւոյն խնդիրին Երեսփ. Ժողովոյ վերաբերելով խնդիր մ՚է․ ուստի առ այժմ դիւանն ՚ի զուր կը յոգնի ատոր վրայ և ժամանակ կը վատնէ։ Գիւանին կամ Ս․ Պատրիարքին պարտքն է քաղաքական Երեսփ. Ժողով գումարել, վասն զի եթէ դաշ մը ենթադրելու ալ ըլլանք թէ ժողովուրդը (այսինքն Պատրիարքը ուզողները) ճնշում ըրին Երեսփոխանաց վրայ Պատրիարքական խնդրոյն մէջ, հարցում մը կընայ ի մօրենալ մէջ թէ որո՞ւն յանցանքն աւելի մեծ է․ ո՞վ աւելի մեղաւոր պատճառ եղաւ, ժողովո՞ւրդը թէ 51 երեսփոխանք, որոյ պաշտօնն ու նախկին պարտքն էր ընդհանուր կամաց օրինակ ըլլալ ժողովրդեան։ Այդ 51 երեսփոխանաց մէջ, ի բաց առեալ բարեմիտները՝ որք ոչ գիտեն զինչ գործեն, քանի՞ հոգի կայ արդեօք որ իրօք երկիւղ ունենան ժողովրդեան ճնշումէն, և հասարակաց կամ պատմութեան դատաստանէն պատկառին․․․․ իրենք չէ՞ն որ հաստատած կարծիքը թիւրելու կընըկերային ամէն օր և պատմութեան նիւթերը կը խարդախեն։ Այդ կերպ սահմանադրականները, այդ կերպ ժողովրդականները, որ Սահմանադրութիւնն իբրև Աւետարան պաշտել և ժողովրդեան շահերը սուրբ և անբռնաբարելի գաւանել կըձևացնէին, այժմ ելեր ՚ի տես օրինաւոր Երեսփ. ժողովը կը պատուէին և ժողովրդեան շահերն իրենց կրկցը կը զոհեն անխիղճ և անպատկառ․․․․ բա՛ւ է, բա՛ւ Տուք, անդամք Երեսփ. Ժողովոյ գիւանին, և դու՛, Հայկէ՛կ, փութացէ՛ք ձեր պարտքը կատարելու, այսինքն փութացէ՛ք Երեսփոխանական Ժողով գումարելու։ Ապա թէ ո՛չ դուք ալ անոնց չափ և անոնցմէ աւելի յանցաւոր և պատասխանատու կը համարուիք։ Գիտնա՛ք կրկին․ «Եթէ Երեսփ. Ժողովոյ նիստը բաց ըլլայ, գոց ուզողներն՝ իրենց առաւօտ-կութիւնն ապացուցանելու համար՝ կելլեն իրենց աղբանեկաց ձեռքով ազատ և անկարգ․ ուրիշ յարուցանել կուտան ժողովրդեան մէջ» և այլն։ Մեք այդ ենթադրութեան ուրիշ ենթադրութեամբ մը կըպատասխանենք․ «Եթէ նիստը գոց ըլլայ, նոյն անձինքն իրենց աղբանեկաց ձեռօք բաց ուզողներուն փորձ ալ կը փորձեն, որպէս զի յետոյ կարենան ըսել տեսէ՛ք գանները գոց ըլլալով որ ժողովուրդն պաշտին բանութիւն բանեցաւ, հապա եթէ բաց ըլլային ինչե՛ր չպիտի ընէր և այլն»։ Այսպիսի պարագայի ենթադրութիւններն, որ աղօտ խոհեմութեան արդիւնք են, պէտք չէ որ արդարութիւնն ու օրինաւորութիւնը յետս ընկրկեն։ «Եթէ այդ բաներն առաջքը տեղի ունենան,

առած մարդուն տալու համար։ Բայց այս առաջարկութիւնը կրնայ կասկած տալ թէ անանք այդ առան սահմաններն իրենց չահու միջոց մ՚ընեն․ իսկ երկու առանձին համար պապիլոլ կասկած մ՚ընել չկրեր։

Ց. Խ.

հեղինակները կը գտնենք և պըտղին կը ներկայացնենք մերկապարանոց և անպէտական․ թող ո՛ւն ատեն անձ․ք կարդան իրենց անմիտ դըլխոնում Ս. Հայրիկ և Մեծ. Անդամք գիւանին, եթէ չէք ուզեր դատակից համարուիլ քանի մը ազգադաւ անձանց, փութացէ՛ք ձեր պարտքը կատարել, փութացէ՛ք․․․․․․․

Ք.

Ընդհ. Ժողովոյ 63րդ նստին մէջ եղած փճացմանութիւններն ու անոնց արդիւնքը, Զօյիկեանք և անոնց բերան եղող թերթերը խեղաթիւրելով այլայլեցին և մինչև անգամ մեր տըւած առողջ տեղեկութիւններն իսկ իբրև սուտ ու սխալ հռչակելու համար՝ բուռն ճիգեր ամէն միջոց ՚ի գործ դնել համարձակեցան։ Մեր տըւած տեղեկութիւնները թէև ճշմարիտ, բայց քանի որ ընդդիմախօսներ գտնուեցան, բնական էր որ պարագաներով զօրացնել մեր տեղեկութիւնները։ Ուստի հասարակաց միտքը հասարակապէս լուսաւորելու, ամէն կասկած և տարակոյս փարատելու և միանգամայն Զօյիկեանց անխիղճ և անպատկառ յանդգնութեան մինչև ո՛ւր հասնիլը հասկցնելու համար, որոնք կը զանեն նոյն նստին ատենադրութեան փճացմանական մասն ամբողջ հրատարակել, որ մեր մինչև ցարդ բոլոր գրածները հաստատող անհերքելի ապացոյց մ՚է։

ԱՏԵՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱԶԳ. ԵՐԵՍՓ. ԸՆԴՀ. ԺՈՂՈՎՈՅ
Նիստ 63, Հատուած 24

Ցերեկապրին ընթերցումն նախ անմիջապէս կէս ժամ դադար կը տրուի ժողովոյն, և ժամը 9ին նորէն Ատենը կը բացուի։

Աստնապետ էֆ․—Երեսփոխան էֆէնտիները ամենայն ուշադրութեամբ մտիկ ըրին փնտել ցանձնաժողովին տեղեկագիրը․ և որչափ։ Ցանձնաժողովն ամենայն անաչառութեամբ ու ճշմարտութեամբ քններ ու տեղեկագրեր է, և վերջապէս երկու կողմն ալ հրաժարականներն անպայման ու բացարձակ ընդունելով կառաջարկէ, Ընդհանուր ժողովն երկուքն ալ հաւատարմապէս ընդունիլ։ Այսի պաշտամայ եմ՝ յանուն ժողովոյ շնորհակալութիւն յայտնել Ցանձնաժողովին Ատենանց իրենց կատարած անաչառ քննութեանը համար, և յետոյ իմ Մեծապատիւ պաշտօնակիցս գիտելով կառաջարկեմ որ Ցանձնաժողովոյ տեղեկագրին առաջարկութեանը քուէի դրուի՝ եթէ անոր վրայ վիճաբանութիւն ընելու հարկ չկայ։

Մատթէոսեան և խօճասարեան էֆէնտիները տեղեկագրին վրայ խօսիլ կուզեն և առանց վիճաբանութեան քուէի դրուելը կը խնդրեն։

Ասոր վրայ Աստնապետ էֆ. ձայներն կամքը խնդրել ուզելով, և տեսնելով որ տեղեկագրին անմիջապէս քուէարկելու ընդհանուր կամք չկայ, վիճաբանութիւնը բացուած կը հրատարակէ։

Մէրճանեան Տօքթ. Յ. էֆ․ —Քննիչ Ցանձնաժողովոյ տեղեկագրին ուշի ուշով մտիկ ըրի, և արտեւցոց անոր մէջ վարուած անկողմնակալ ոգւոյն՝ որով առաջարկողս ամէն աչքառու Երեսփոխան համոզուած է։ Տեղեկագրին խնամքն և եղանակութենէն կը տեսնենք որ Ցանձնաժողովը անաչառ քննութեան մ՚եամբ համոզուեր է որ Իրիշեան Սրբազանին վրայ բերուած հակառակմանադրական մեղադրանքը մը չկայ հաստատուած․ ո՛րչափ համոզուեր է՝ այս բանին որ ամբաստանութեան մեզ ոչ պաշտօնապէս՝ Նորին Սրբազնութեան դիմել և ազդել որ իւր հրաժարականն ետ առնէ։ Տեսնելով որ իւր միջնորդութիւնն ապարդիւն է, Ցանցնել պարտ ձեր կարծիք կը յայտնէ որ երկու հրաժարականներն ալ ընդունուին Ընդհանուր ժողովէն։ Եթէ Ս․ Պատրիարքին հրաժարա-

կանը չէոտ կաչէր սաոյ կարեւոր և պատշաճ կը համարուի ներկայ պարագայից մէջ, ինչպէս և է, իրօք, պէտք չէ որ Ցանձնաժողովին անպաշտօն [illegible]

[illegible]

… խմբագիր, խնդրեմ որ բարեհաճիք հրատարակել ներկայ ձեր ազգօգուտ թերթին մէջ։

18 մայիս 1873 Մնամ…

Ի. Պոլիս Գ. Հ.

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

[illegible]

ՏԻԳՐԱՆ Ե. [illegible]

Գ. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

[illegible]

[illegible] 308 երես [illegible] գին 8 ղրշ. [illegible]

[illegible]

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Յ. [illegible]

[illegible] 12 հատոր [illegible] 110 ղրշ. [illegible] 120 ղրշ. [illegible] 12 ղրշ. [illegible] 16 [illegible]

[illegible]

Այս լրագիրը շաբաթը երեք անգամ կը հրատարակուի, երեքշաբթի, հինգշաբթի եւ շաբաթ օրերը։ Բաժանորդագրութեան տեղերն են կ. Պոլիս Չիւնիլի խանը մէջի յարկը թիւ 15 Մասիսի խմբագրատունը եւ գաւառաց մէջ հետեւեալ նշանակաւոր անձինքները։

ԻԶՄԻՐ. Աւետիան աղա Չէօքեան.
ՆԻԿՈՄԻԴԻԱ. Յովսէփ էֆ. Էօկսիւզեան.
ՊՐՈՒՍԱ. Մանուկ աղա Թաշճեան.
ԻԵՔԻՐՏԱՂ. Օգոստինոս աղա Վարդերեսեան.
ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՈԼԻՍ. Պետրոս աղա Մ. Աստուածատուրեան.
ՏՐԱՊԻԶՈՆ. Խաչատուր աղա Լէյլէքեան.
ԿԱՐԻՆ. Կարապետ պատուելի Չաքըրեան.
ՄՈՒՇ. Միհրան աղա Փօթիկեան.
ՎԱՆ. Մ. աղա Խաչիկեան.
ԶԱՐԵՀԱՆ Միհրան աղա Աշճեան.
ՀԱԼԵՊ. Նիկողայոս աղա Տէր Մարգարեան.
ԽԱՐԲԵՐԴ. Պօղոս աղա Խաչատուրեան.
ՍԵՒԱՍՏԻԱ. Կարապետ աղա Վարդանեան.

Որոնց զանազան տեղերէ բաժանորդութիւն ընդունելու համար պէտք է դիմել։

ՄԷԼԱՆՕԺԷՆ

ՏԻՐՈՋ ԹՈՒԶԵՐ ՆԵՐԿԵԼՈՒ ԴԵՂԱՋՈՒՐ

Փարիզի ճարտարապետական գիտութեամբ ընկերութեան մէջ պատրաստուած, որ մէկ վայրկեանի մէջ եւ առանց գունով կը ներկէ մազերն ու մօրուքները, առանց մորթին վնաս մը տալու եւ առանց բնաւ հոտ մ'ունենալու։ Այս ներկը մինչեւ հիմայ գործածուածներուն ամենէն գերագոյնն է։

Կը ծախուի Տէյոլ Օղլուի մէջ դեղարանները եւ դեղագործները։ Գին 6, 12 եւ 15 ֆրանք։

FER QUEVENNE

APPROUVÉ PAR L'ACADÉMIE DE MÉDECINE.
AUTORISÉ PAR CIRCULAIRE SPÉCIALE DU MINISTRE.

ՖԷՐ ՔԷՎԷՆ

Բժշկական ճեմարանէն հաւանութիւն առած, եւ պաշտօնէին յատուկ շրջաբերականով հրամայուած։

Քէվէնի երկաթը (չէզոք ժըզար) արեան նուազութեան կամ տկարութեան յառաջ եկած ամեն հիւանդութիւնները կը բուժէ, առանց զործածողին աղիքները սեղմելու, եւ երկաթով դեղերէ ամենէն աղէկն ու յարմարն է։

Փորձը հաստատած է թէ երկաթով բաղադրութեանց մէջ Քէվէնի երկաթին չափ կերպարանագուշ մը չկայ գործածուող։

Դատաստան. Փարիզի բժշկական ճեմարանին Պուշարտա։

Քէվէնի երկաթը կը ծախուի 100 չափով 3 1/2 ֆր. 200 հատաւորով շիշը 5 ֆր. 100 » շիշը 3 ֆր.

Ընդհանուր մթերանոց Փարիզ, Ռիւ Տէ Պօզ—Ռա փողոց 14. Եւ ամեն դեղարանները։

Քէվէնի կերքն եւ փորձիչ գործածութեան գրութիւնը պէտք է պահանջել։

BÉNÉDICTINE

ՊԷՆԷՏԻՔԹԻՆ

ՖԷՔԱՄԻ ՊԷՆԷՏԻՔՏԵԱՆ ԿՐՕՆԱՒՈՐԱՑ ԸՄՊԵԼԻՔ

Այս հռչակաւոր ըմպելիքը որոշ մեծ յարգ գտած է հասարակութենէն եւ ամեն ակնածեալ վրայ կը գտնուի թէ սեղանոց եւ թէ ճաշարաններու մէջ։ Հասարակաց թերեւս այս ըմպելիքին խորհրդական քէն զգուշանալու համար որ ընտիր մնայ եւ ստորադասութեան Փէնէաքլեան, բուն Պէնէտիքթինի օրինակին, պատկերին եւ վրան գրուած կնիքներն ու նշանները հոն կը դրուին։

Կը գտնուի Կ. Պոլսոյ գլխաւոր դեղագործատանց քով։

ԸՄՊԵԼԻ ՓՕՇԹԱԼԻՔ

ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԿԱԶԵԱՅԻՆ ԸՄՊԵԼԻՔՆԵՐ ՇԻՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Ինչպէս են Լիմոնատա, Օշարակ, Սոտա—ջարեր, փրփրուն գինիներ

ՀԵՐՄԱՆ ԼԱՇԱՊԷԼ

Վերջնական եւ չափաւորական վարձատրութիւն մեծագին ոսկեայ նշան.
Փարիզ, Յոպար Բառմանթիեր թիւ 144

Այս գործիները երեք տարուան քաշակաղ հասնելու որ օրը 1200էն մինչեւ 10000 շիշ կը հանեն, 1600էն մինչեւ 5500 ֆրանք գին ունին։ Փրփրուն գինիներ շինելու գործիքները ալ, որ մէջէն արժանաւոր են, 30—450 50—1000 շիշ փրփրուն գինի կարող են. եւ 3000էն 5000 ֆրանք գին ունին։

ՍԻՓՈՆԱԿ

ՄԵԾ ԵՒ ՓՈՔՐ ԼԸԶՈՒՆՔ

Զոռւշէ եւ Պոյեւէ

Բոլոր տարիներու մէջ ազատ ճնշմամբ փորձուած, խիստ փայլուն ապակի եւ ամրութեան, որ գէլ գոյութեամբ կը բանալու, կը նորոգի եւ կը մաքրուի։

Նոյնպէս նոյն ջրերը բաժակաւորին հաշուառ՝ հէքիմէն կողմէն միայնիկ են միջոցը որ իր բաղադրութեան գերազանցութիւնները պահելու գիներ չէ բաժանուած։

ԼԸ ՏԻՐԻՍ ԹԱԳԸ

Մորթի խնամոց եւ գոհուդ ժամանեւ թեան եւ գեղեցկութեան համար ամենայն խիստ հարկաւոր եւ բնական օճառ։

Լ. Թ. Բիվէրէն հնարուած հոգածի հեղինակ։ Ընդհանուր մթերանոց Փարիզ, Պուլվար տը Սէպաստոպոլ թիւ 10։

ԱՆՕԹԻ ՋՈՒՐ ԵՒ ՓՈՇԻ

ԿԱՏԱՐԵԼԱԳՈՐԾԵԱԼ

ՏՈՔԹՕՐ Ժ. Վ. ՊՕՆ ՔԵՃԻՆ

Այս ջուրն ու փոշին ատամներու ամեն ջուրերէն ու փոշիներէն հարիւրին 40 ատամը գեղ կը ծախուէին, բայց անոնց համար հոտաւետութեամբ եւ առողջարարութեամբ կուզեն գործածուիլ։

Ամէն գլխաւոր դեղավաճառաց, քաղաքապարեւաց եւ համավաճառաց քով կը գտնուի։

Eau et poudre Dentifrices

PERFECTIONNÉES DU DOCTEUR

J.V. BONN

ԱՆՕԹԻ ԾԵՐՄԿՑՆՈՂ ՋՈՒՐ ԵՒ ՓՈՇԻ

ԿԱՏԱՐԵԼԱԳՈՐԾԵԱԼ

ՏՈՔԹՕՐ Ժ. Վ. ՊՕՆ ՔԵՃԻՆ

Այս ջուրն եւ փոշին ատամ ամեն ջուրերէ եւ փոշիներէ գերազանց էլ իւր անոյշ հոտովը եւ ազդեցիկ յատկութեամբը են անանց ամենէն այլ հարիւրին 40 վար գնով կը ծախուին։

Ամեն գլխաւոր դեղավաճառաց եւ անուշահոտութեանց վաճառատան կը գտնուի։

DRAGÉES-ESSENCE de SIBORO

INJECTION-ESSENCE de SIBORO

Փարիզ Ռիւ Տիւ Համփ թիւ 1

Գլխաւոր դեղարաններ կը գտնուի

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿՈՒԹԵԱՆ

20 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԼԻՐԱՆ ՀԱՏ 100 ԴԱՀԵԿԱՆԻՆ

Նոլուս 3 ամիս քաղաքաց		109 1/4
Փարիզ		23. 1/2

ԸՆԹԱՑՔ ԳՐԱՍԵՆ

20 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

Անգղ. լիրա	դուրուշ	109.46
Յարմայեան ոսկի	»	87. 14
Իմպերիալ ոսկի	»	89 20
Փիորին	»	51. 20
Հիւղ մետեջի	»	—
Մեծիտիէ	»	103 30
Պէշլիք	»	120 20

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 20 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

ՑՈՐԵՆ

Ցորեն կարծր	Պէսարաբիա	41	—43
» »	Օտեսա		—
» »	Պուլկար		—
» »	Պուրկազ		—
»	Թէքիրտաղ		—
» կակուղ	Ազով		—
» »	Պեսարաբիա	35	—40
Կորեկ Թունա		40	—42
Ցորեն կակուղ	Պուրկազ	—	—

CAPSULES de RAQUIN au Baume de COPAHU

ՔԱՓՍԻՒԼ ՌԱՔԷՆ. Փարիզի բժշկական ճեմարանէն հաւանուած, որ 100 հիւանդի վրայ փորձերը եւ ամեն տեսակ ըմբռնութիւններ ձեռք բերելէ ետեւ։ Քափսիւլ ամեն տեսակ բաղադրութիւններէն բարձր գտած է, յայտնելով միանգամայն թէ այս Քոփահիւ ինքնութեան կը հասնէ ստամոքսին մէջ, եւ անախորժ զգայութիւն չը պատճառեր բնաւ։

Կը գտնուի Փարիզ Ֆոպուր Սէն Տընի փողոց թիւ 78. եւ ամեն դեղագործաց քով։

VESICATOIRE d'ALBESPEYRES

ԽԱՐԱՆ ԱԼՊԷՍՓԷՅՐԻ. Կը Փարիզի, Պելճիքայ եւ Սպանիոյ հիւանդաց զինուորական հիւանդանոցներուն մէջ ընդունուած է։ Եւ արդէն հանճարը ներգործութիւնն է։ Ամէն մի խարան իր կանանչ կողմը Ալպէսփէյրի ստորագրութիւնը պէտք է ունենայ։

Փարիզ, Ֆոպուր Սէն—Տընի փողոց, թիւ 78. եւ ամեն դեղագործաց քով կը գտնուի։

CAPSULES DE RAQUIN AU COPAHU

HÉMORRHOÏDES

ԷՄՕՌՕՅԻՏ

ԱՐԻՒՆԱՀՈՍՈՒԹԻՒՆ

ՓԻԼԻՓԻ Է ԲՈՒՐԻՍ ՏԸ ԴԻՈՐՏԻՈՒ

ՏՈՔԹՕՐ ԼԸՊԷԼ

Այս հաստատեալ եւ բանական փարիզի Պէյճիքայ Ակադեմիայ եւ խառնիք բժշկական ճեմարաններէն հաւանուած, եւ բժշկութեան կարողութեան բարձրէն ընդունուած են, եւ գերազանց յատկութիւններ ունին արեան հասած չէ առաւ մէջ դադրեցնելու եւ ցաւերն անցնելու՝ առանց ամենայն վտանգի։

Արտաքինի փոխով հատորեղին շիշը է 3 ֆր. Արտաքինի հիւթով հատորեղին շիշը է 4 ֆր. եւ պատուածին շիշը 3 ֆրանք։

Կը գտնուի Փարիզ Ռիւ Լաֆայէթ փողոց թիւ 113. եւ ամեն երկրի գլխաւոր դեղարանները։

ROB BOYVEAU LAFFECTEUR

ՌՕՊ ՊՈՎԻՕ ԼԱՖԷՔԹԸՕՐ

Փարիզ, Ռիւ Ռիշըլիէ փողոց 12. եւ Կ. Պոլիս Տէյոլ Օղլու եւ Ասիոյ եւ Եւրոպայի ամեն դեղագործաց քով։